# Punnetus, Skarlati tõbbi, Saksa kele Scharlach.

Andsime teile minnewal aastal rõuge tõbbest luggeda ja teame kûl, et mõnnigi ninnatark luggija kûssis: „Mis se tühhi tarkus siin teeb? Mis selle õppetusseſt Kalendri sees kassu? Mis áddadest ennam kõnneleda, mis jo móda on ja ennam taggasi ei tulle? Agga, — otse kui olleksime seda ette teádnud, — kurjad rõuged tullid taggasi ja teggid minnewal aastal paljo pahha; lugges siis mõnnigi seda Kalendri õppetust ehk kaks korda kahhetsedes et ádda ennese sû lábbi olli tõusnud.

Tahhame siis selgi aastal jálle ühheſt aigusseſt kõnneleda, olgo luggija mele párrast wõi mitte, kassulik saab se õppetus ommetigi ollema, mis járrelemõtleja luggija siin leiab.

Likus módaláinud aasta sees iggal pool, isseárranis laste ulgas, ûks wágga kurri tõbbi, mis mõnnes kihhelkonnas pea pool lapsi surretas. Se tõbbi ei olle esſimeſt korda meie maal waid jo ennegi náhtud, agga arwaste on ta ni ránk ja ni lajuti olnud kui minnewal aastal.



Agga, — kuida oletusse jures ikka assi on, — ádda sai ni pea árraunnustud, kui móda olli; ei wõetud õppetust tullewa oja tarwis. Ei olle tõbbel õiget párris nimmegi meie Marahwa jures, nimmetasid mónned tedda wáár-letedeks, mõnned kaela paistetusseks, mõnned jálle kurgo nuhtlusseks ehk wee-paistetusseks, nenda kuida aigus seál ehk teál náhtaw olli, ilma et olleksid teádnud, et kõik ühhe ja selleſamma tõbbe márgid on, kelleſt kord se, kord teine ennaſt rohkem wálja náitab ja waewa teeb. Et nûûd se kurri tõbbi meid ûks teine kord mitte ni walmistamatta ei leiaks, wõtgem siis temma kombeid siin tähhele panna.

## I. Kuida sedda tõbbe tunda ja kuida ta wáltab.

Se tõbbi ei tulle mitte ühhele ehk kahhele, woid káib ûlle kihhelkonna ja makonnade ning tabbab kõige ennamiste lapsi — ni kui rõuged ja leted — seſt et arro ûht innimeſt rahhule jättab agga ka ennam kui ûks kord temma peále ei tulle. Akkab ennamiste oksendamissega; laps on nõrk, pallaw, uimane, nelab raskelt ning walloga ja kael on ûllewal lõua lude tagga mõllemil polel paistes ja wallutab kui kûlge putub. Kohhe esſimeſſel, wahheſt ka teiſel, kolmandamal ehk neljandamal páwal siggiwad punnased täppid esmalt kaela ja rinna peále ja sedda móda ûlle kõige kehha. Need täppid on mõnnikord

Tarto- ja WÃƒÂ¶rro-ma rahwa Kalender 1841, lk. 24